

EDUCAȚIE

2

Grădiniță nouă în Coroisânmărtin

EVENT

3

Săptămâna Educației Globale, la Cașva

POLITICĂ

5

Alegeri în Organizația AUR Mureș

CULTURĂ

7

Dinte de megalodon, la Muzeu

SPORT

8

Succese pentru popicarii juniori

Zi de Zi MUREȘ

O PARTE DIN VIAȚA TA

Marti 25 noiembrie 2025
Anul XXII, nr. 5062

8 pagini

apare în județul Mureș

director fondator

Aurelian GRAMA

www.zi-de-zi.ro

auditat BRAT și SATI

Cod ISSN Zi de Zi
1584-305X

Adresa:

Str. Primăriei, nr. 1

Tg. Mureș, tel: 0265215613

redactia@zi-de-zi.ro

publicitate@zi-de-zi.ro

Abonamente:

0756 265 547

URMĂRIȚI Zi de Zi:
Facebook, LinkedIn,
Instagram și YouTube

0721 642 776

Trimite-ne:

POZE, FILME, ȘTIRI

Ediție coordonată
de Alex TOTH

WWW.ZI-DE-ZI.RO

METEO

11°C/1°C Târgu-Mureș
12°C/4°C Reghin
11°C/5°C Sighișoara
10°C/4°C Luduș
10°C/4°C Târnăveni

PREȚ
5 LEI

1 EUR = 5.0871 LEI
1 USD = 4.4086 LEI
1 GR. AUR = 576.3538 LEI

Solidaritate pentru nou-născuți, la Târgu Mureș

EVENT

PAG. 3

Grădiniță și creșa Belvedere, "proiect nefuncțional"

Aleșii locali ai municipiului Târgu Mureș vor decide joi, 27 noiembrie, cu prilejul unei ședințe ordinare de lucru, cu privire la oportunitatea aprobării noii durate de implementare și a cheltuielilor estimate aferente finalizării proiectului "Amenajare grădiniță și creșă în Cartierul Belvedere", finanțat în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020 în scopul finalizării integrale precum și susținerea cheltuielilor necesare. Proiectul de hotărâre prevede "implementarea activităților proiectului cu titlul „Amenajare grădiniță și creșă în Cartierul Belvedere”, după data de 31 decembrie 2025, în scopul realizării integrale a acestora, atingerii indicatorilor, rezultatelor și obiectivelor propuse și asigurării funcționalității proiectului propus ca proiect nefuncțional cu termen de finalizare până la 31 decembrie 2026".

PAG. 2

George Ciorceri, antrenor secund la CFR Cluj

Conducerea Clubului CFR 1907 Cluj a anunțat, în weekendul care a trecut, cooptarea lui George Ciorceri în staff-ul tehnic al echipei, în funcția de antrenor secund.

La finalul partidei disputată acasă duminică seara, în compania formației Rapid București, încheiată cu scorul de 3-0 pentru CFR Cluj, George Ciorceri a declarat: "Am văzut băieții foarte motivați, determinați. Aș vrea să subliniez încă ceva, felicitări lui Andrea Mandorlini. Și lui Dan Petrescu, căruia îi dorim multă sănătate. Această victorie a fost a băieților, dar și a antrenorilor de dinainte. Băieții și-au arătat ade-vărata față. Sper că vom continua așa și mai departe. Iuliu Mureșan a adus stabilitate, antrenorul a venit cu multă energie și entuziasm."

PAG. 8

Semnificațiile Sărbătorii Adventului

Pregătirea sărbătorilor de iarnă pentru comunitățile romano-catolică, greco-catolică, calvină și luterană sunt marcate de Advent, sărbătoare prezentată în cele ce urmează de reprezentanții Muzeului Etnografic „Anton Badea” din Reghin. Potrivit acestora, seria sărbătorilor de iarnă începe cu prima zi de Advent, astfel încât din noiembrie încep pregătirile pentru una din cele mai mari și iubite sărbători ale comunităților romano-catolică, greco-catolică, calvină și luterană. Cuvântul advent provine din termenul latin „adventus Domini”, care înseamnă „venirea Domnului”. În lumea creștină catolică și protestantă, adventul cuprinde perioada celor patru săptămâni - patru duminici - calculate dinaintea Crăciunului.

PAG. 4

Grădinița și creșa Belvedere, "proiect nefuncțional"

Aleșii locali ai municipiului Târgu Mureș vor decide joi, 27 noiembrie, cu prilejul unei ședințe ordinare de lucru, cu privire la oportunitatea aprobării noii durate de implementare și a cheltuielilor estimate aferente finalizării proiectului "Amenajare grădiniță și creșă în Cartierul Belvedere", finanțat în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020 în scopul finalizării integrale precum și susținerea cheltuielilor necesare.

Proiectul de hotărâre prevede "implementarea activităților proiectului cu titlul „Amenajare grădiniță și creșă în Cartierul Belvedere”, după data de 31 decembrie 2025, în scopul realizării integrale a acestora, atingerii indicatorilor, rezultatelor și obiectivelor propuse și asigurării funcționalității proiectului propus ca proiect nefuncțional cu termen de finalizare până la 31 decembrie 2026”, precum și "susținerea de la bugetul local după data de 31 decembrie 2025 a tuturor cheltuielilor necesare pentru implementarea și operaționalizarea proiectului în scopul finalizării integrale a acestuia", respectiv că "valoarea totală va fi actualizată în proiectul bugetului local al Municipiului Târgu Mureș pe anul 2026.

Investiție de 17,1 milioane de lei

Potrivit informațiilor furnizate în Referatul de aprobare, proiectul este implementat de Primăria Municipiului Târgu Mureș și are valoarea totală de 17.187.021 de lei, din care 5.374.330 de lei valoare eligibilă. Proiectul a obținut finanțare la data de 7 aprilie 2020 prin Programul Operațional Regional 2014-2020, iar durata de implementare a acestuia prevăzută inițial a fost data de 31 decembrie 2023. "Investiția propriu-zisă, "Amenajare grădiniță și creșă în cartierul Belvedere", s-a finalizat la data de 9 decembrie 2024, fiind încheiat Procesul verbal de recepția parțială nr. 64764 din 9 decembrie 2024, urmând ca Recepția la terminarea lucrărilor să se realizeze după finalizarea branșamentelor. Lucrările pentru realizarea rețelelor edilitare (apă, canalizare menajeră și pluvială, energie electrică, gaze naturale, cablu de date) nu au fost incluse în documentația tehnico-economică aferentă cererii de finanțare, motiv pentru care acestea se realizează în cadrul unui contract de servicii de proiectare și execuție

distinct cu finanțare din bugetul local", se precizează în document.

Deocamdată, fără utilități

În același Referat se mai menționează că pentru finalizarea acestei investiții complementare s-au realizat următoarele activități: Procedura de atribuire a Contractul nr. 24 din 4 aprilie 2025 pentru proiectare și execuție; Obiectul contractului este servicii de proiectare, în fazele PT (documentația tehnico-economică pentru fazele DTAC + DTOE + PT și DDE), asistența tehnică din partea proiectantului și execuție lucrări la obiectivul "Amenajare grădiniță și creșă în Cartierul Belvedere" - asigurare rețele edilitare; S-a emis Autorizația de construire cu numărul 266 din 25 septembrie 2025. "În conformitate cu prevederile contractului, durata de execuție a lucrărilor este de patru luni de la emiterea ordinului de începere. În acest sens estimăm că lucrările de asigurare a rețelelor edilitare să fie finalizate până la data de 4 aprilie 2026. După finalizarea lucrărilor de branșare la rețelele de apă, canalizare și alimentare cu energie electrică inclusiv procurare și montare post trafo, va urma punerea în funcțiune a următoarelor utilaje: centrala termică 200 Kw cu funcționare pe combustibil gazos, pompă de căldură, centrala de tratare a aerului. Se vor efectua procedurile de testare/ punere în funcțiune a tuturor utilajelor/ echipamentelor din dotare. Estimăm că recepția la terminarea lucrărilor pentru rețele edilitare se va realiza până la data de 30 mai 2026, iar procedura pentru recepția la terminarea lucrărilor pentru obiectivul de investiție se va finaliza până la data de 30 iunie 2026. Obținerea Avizului de funcționare

pentru grădiniță și creșă presupune punerea în aplicare a unor proceduri specifice care durează aproximativ cinci luni. De asemenea, pentru a facilita calea de acces la grădiniță și creșă, care momentan se realizează pe circa 200 metri de drum pietruit, Municipiul Târgu Mureș a încheiat un Contract de proiectare și execuție în vederea asfaltării acestuia, cu finanțare din bugetul local. În prezent ne aflăm în etapa de obținere a avizelor, după care DTAC -ul și DTOE -ul se vor preda în vederea obținerii Autorizației de Construire. Aceste lucrări se estimează că vor fi finalizate până în luna aprilie 2026", se arată în document.

Dotările mai așteaptă: două loturi din opt, atribuite

Totodată, dotarea grădiniței și creșei din Cartierul Belvedere reprezintă o activitate distinctă în cadrul proiectului și implică derularea unei proceduri de achiziție publică. În acest sens, la data de 13 decembrie 2023 a fost publicată o achiziție de furnizare dotări, defalcată în cinci loturi. "Până în momentul de față stadiul achizițiilor se prezintă astfel: Lot 1 - Achiziție mobilier pentru amenajare grădiniță și creșă în cartierul Belvedere: a fost semnat contractul nr. 150/23 august 2024 cu SC Promtinter Expert SRL (atribuit); Lot 2 - Achiziție echipamente IT dotare grădiniță și creșă cartierul Belvedere: 140.187,37 lei, fără TVA (anulat); Lot 3 - Achiziție electrocasnice pentru dotare grădiniță și creșă în cartierul Belvedere: a fost semnat contractul nr. 143/9 august 2024 cu SC Multi Cleaning System SRL (atribuit); Lot 5 - Achiziție echipamente pentru terenuri de joacă în aer liber pentru grădiniță și

creșă în cartierul Belvedere: 68.136,11 lei, fără TVA (anulat); Lot 8 - Achiziție bucătărie profesională pentru dotare grădiniță și creșă în cartierul Belvedere: 336.294 lei, fără TVA (anulat). "Menționăm faptul că din cele cinci loturi care fac parte din licitația deschisă având ca obiect atribuirea contractelor aferente dotărilor din proiectul „Amenajare grădiniță și creșă în Cartierul Belvedere”, două loturi au fost atribuite, iar pentru celelalte trei se impune reluarea procedurii de atribuire, întrucât în cadrul procedurilor derulate au fost situații în care s-au depus oferte inacceptabile și neconforme, fapt pentru care există posibilitatea de a fi nevoie de o suplimentare a valorilor estimate pentru aceste loturi", se mei informează în Referatul de aprobare.

În ceea ce privește restul dotărilor necesare, aceeași sursă precizează că s-au stabilit alte trei loturi, pentru care este necesară demararea unor proceduri prin achiziție directă: Lot 4 - Achiziție panouri informative pentru grădiniță și creșă în cartierul Belvedere: 7.850,42 lei, fără TVA (achiziție directă); Lot 6 - Achiziție mobilier pentru amenajare cabinet medical pentru grădiniță și creșă în cartierul Belvedere: 12.197,46 lei, fără TVA (achiziție directă); Lot 7 - Achiziție ascensor de persoane și montcharge pentru dotare grădiniță și creșă în cartierul Belvedere: 233.016,04 lei, fără TVA (achiziție directă). "Pentru achiziție de dotări ascensoare și montcharge (Lot 7) a fost inițiat un anunț de publicitate pe SEAP, dar niciun operator economic nu a fost interesat să depună ofertă. Pentru restul dotărilor se va relua procedura. În cazul în care nu se vor atribui contractele de dotări până la data de 30 decembrie 2025, din motive independente de noi, această activitate nu va putea fi finalizată până la sfârșitul anului 2025. Având în vedere cele prezentate mai sus, pentru implementarea integrală a tuturor activităților necesare pentru asigurarea funcționalității investiției și a îndeplinirii obiectivelor și indicatorilor, s-a solicitat Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene acordul privind inițierea unor proceduri care se referă la modificarea încadrării proiectului „Amenajare grădiniță și creșă în Cartierul Belvedere” din proiect "nefinalizat", în proiect „nefuncțional” cu termen de finalizare până la 31 decembrie 2026", se mai arată în documentu citat.

Alex TOTH

Grădiniță nouă, de un milion de euro, în Coroisânmărtin

Conducerea Primăriei Comunei Coroisânmărtin a atribuit, în data de 11 noiembrie 2025, societății CFP Construct SRL Sângeorgiu de Mureș, un contract în valoare de 4.793.384 de lei, fără TVA, pentru execuția lucrărilor în cadrul proiectului "Construire Grădiniță în comuna Coroisânmărtin, județul Mureș", informează www.licitatiapublica.ro.

Investiția este finanțată prin intermediul Programului Regiunea Centru 2021-2027 și va fi realizată pe un teren situat în localitatea Coroisânmărtin, strada Principală nr. 26, pe care există un imobil cu regim de înălțime P, cu destinația de școală cu două săli de clasă, care va fi demolată. "Suprafața totală desfășurată a clădirii existente, cu regim de înălțime P, este de 72 metri pătrați. Structura de rezistență a imobilului existent - corp C1 - Școală - este realizată din zidărie de cărămidă plină presată, fără elemente de confinare de

tip stâlpișori sau centuri de beton armat. Se observă fisuri ale pereților de rezistență. Planșeul de peste parter este de lemn și nu asigură rigiditate orizontală. Acoperișul construcției este de tip șarpantă de lemn cu țiglă ceramică degradată. Sistemul de scurgere al apelor pluviale este format din jgheaburi și burlane de tablă într-o stare avansată de degradare. Suprafața construită, corp C1 - parter = 72 metri pătrați. Finisajele interioare și exterioare sunt degradate din cauza infiltrațiilor de apă. Trotuarele se gardă sunt degradate. Clădirea are o formă regulată în plan și în elevație. Înălțimea utilă la parter este de 3 metri. Acoperișul este realizat din lemn cu învelitoare din țiglă ceramică. În plan clădirea are dimensiunile aproximative 13 x 5,7 metri", se precizează în Caietul de sarcini al licitației. În locul imobilului care va fi demolat va fi construită o clădire nouă în care va funcționa o grădiniță cu program prelungit de

80 de locuri. "Regimul de înălțime al noului imobil va fi de D + P + M (demisol + parter + mansardă), cu înălțimea maximă la streășină de 7 metri. Clădirea va avea o formă regulată cu dimensiunile generale de 9,55 metri x

39,7 metri", se menționează în documentul aprobat de către Nicolae Comerzan, primarul comunei Coroisânmărtin. Durata contractului este de 18 luni.

Alex TOTH

Solidaritate pentru nou-născuți, la Târgu Mureș

Președintele Asociației Cristi Vasiliu, Delia Vasiliu, a primit vineri, 21 noiembrie, din partea organizatorilor Balului Palatului, un cec în valoare de 1.000 de euro. Donația va fi utilizată pentru a susține proiectul prin care Asociația Cristi Vasiliu construiește la Târgu Mureș, în colaborare cu Asociația Inima Copiilor din București și Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș, o Clinică de Terapie Intensivă Nou-Născuți.

De ce Târgu Mureș?

Invitată pe scena Palatului Culturii din Târgu Mureș, Delia Vasiliu a furnizat informații despre proiectul care prinde contur în curtea Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș.

”Este un proiect care a început deja de câteva luni, construim în curtea Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș o nouă clinică de terapie intensivă nou-născuți, va fi a doua clinică de terapie intensivă nou-născuți de nivel 3B din țară, după cea de la ”Marie Curie” București. O construim la Târgu Mureș din cauză că aici s-au întrunit mai mulți factori: în primul rând, am găsit o echipă medicală care poate să preia imediat această clinică și care dorește să facă mai mult; aici avem și o cerere foarte mare și o presiune foarte mare pe Clinica de Terapie Intensivă Nou-Născuți din cauză că adresabilitatea este crescută și datorită Institutului de Boli Cardiovasculare și Transplant care este primul centru din țară care operează nou-născuți, ca număr de intervenții. Și mai este ceva, aici am primit suportul autorităților, încă din primul moment”, a detaliat președintele Asociației Cristi Vasiliu.

”Mulțumesc Consiliului Județean Mureș că a răspuns imediat solicitării noastre și ne-a alocat terenul pe care construim deja. Pentru cei care încă nu știu și vor să meargă să vadă cu ochii lor, este în curtea Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș. Totodată, avem camere live pe site-ul nostru, pulsintensiv.ro, unde puteți să găsiți imagini din șantier”, a adăugat Delia Vasiliu.

Reprezentanți Asociației Cristi Vasiliu, la locația șantierului

Clădire cu cinci niveluri

Potrivit estimărilor, clădirea viitoarei clinici va fi finalizată în perioada mai-iunie a anului viitor.

”Am demarat construcția acum două luni de zile, vom finaliza partea de structură și închidere cu cărămidă a clădirii care are cinci niveluri undeva la sfârșitul lui mai, începutul lui iunie 2026. Ritmul în care va evolua această construcție și această clădire depinde de ritmul în care noi reușim să strângem donații și sponsorizări”, a transmis reprezentanta Asociației Cristi Vasiliu.

Donațiile și sponsorizările, vitale

Persoanele fizice și juridice care doresc să susțină financiar proiectul o pot face prin donații și sponsorizări, una dintre posibilitățile mai facile fiind donațiile prin intermediul sms-urilor.

”Este o clinică pe care o vom construi exclusiv din donații și sponsorizări. Donații se pot face în foarte multe feluri, cel mai simplu cred că este donația prin sms, cu textul ”CRESC” la numărul 8845 pentru o donație de 2 euro sau ”PULS” la numărul 8835 pentru o donație de 5 euro. Pe site-ul nostru găsiți toate variantele de implicare, este perioada în care companiile se uită la

bugetele de sponsorizare pe anul acesta și vă rog uitați-vă și la proiectul nostru, vă așteptăm în număr cât mai mare alături de noi”, a menționat Delia Vasiliu.

Totodată, președintele Asociației Delia Vasiliu a subliniat importanța pe care viitoarea clinică o va avea pe harta medicală națională a celor care salvează vieți de bebeluși.

”Este mare, mare nevoie de această secție de terapie intensivă nou-născuți, va fi a doua din țară. Sperăm că în felul acesta se va ”împărți” cumva țara în două și Nord-Vest și Centru vor veni către Târgu Mureș, iar Sud și Est vor merge către Marie Curie București. Zilnic, în secția de terapie intensivă nou-născuți de la ”Marie Curie” București sunt liste de așteptare, sunt undeva în jur de 20-30 de copii în fiecare zi, dacă intrați pe paginile noastre de social media veți vedea că sistematic postăm aceste liste de așteptare, sunt copii care practic atâta timp cât sunt pe lista de așteptare nu au nicio șansă. Și atunci vă invit alături de noi, să construim mai mult decât o clădire, să construim șanse pentru cei mai fragili dintre noi, să construim un loc în care mamele să nu mai audă nicio dată: ”nu avem loc să îl primim”, a conchis Delia Vasiliu.

Arina TOTH

Săptămâna Educației Globale, la Cașva

Evenimentul a avut loc la Școala Primară Cașva

„Speranța nu strigă, ci șoptește că totul va fi bine”. Sub acest slogan, Școala Primară Cașva, structură a Liceului Silvic ”Regele Mihai I” Gurghiu, a marcat Săptămâna Educației Globale 2025, eveniment coordonat de prof. Matei Elena, prof. Chirteș Denisa și prof. Farcaș Mădălina.

”Pace pentru toți copiii lumii”

Punctul culminant al evenimentului a fost consemnat vineri, 21 noiembrie, cu activitatea cu tema „Pace pentru toți copiii lumii”.

”Speranța nu strigă, ci șoptește că totul va fi bine” a fost sloganul prin care elevii Școlii Primare Cașva, structură a Liceului Silvic ”Regele Mihai I” Gurghiu, au marcat Săptămâna Educației Globale 2025. Activitatea noastră a urmărit promovarea

valorilor fundamentale ale păcii, solidarității și înțelegerii interculturale, în strânsă legătură cu tema internațională a ediției din acest an - „Speranța în acțiune”. Prin implicarea elevilor în activități colaborative și creative, s-a urmărit dezvoltarea empatiei, responsabilității sociale și conștientizării rolului fiecăruia în menținerea unui climat de armonie. Scopul acțiunii fiind dezvoltarea unei atitudini pozitive față de pace, toleranță și diversitate culturală în rândul elevilor, prin implicarea acestora în activități educative și creative care promovează respectul, solidaritatea și responsabilitatea față de comunitatea globală, în contextul activităților specifice Săptămânii Educației Globale 2025”, ne-a declarat prof. Matei Elena, coordonator proiecte și programe educative al Liceului Silvic „Regele Mihai I” Gurghiu.

În cadrul evenimentului elevii au participat la o serie de activități interactive,

adaptate temei propuse. Printre acestea s-au numărat: discuții ghidate despre drepturile copilului, conflictele actuale și impactul acestora asupra copiilor; vizionarea unor materiale educative care abordează teme legate de pace, toleranță și sprijin umanitar.

„Activitatea a avut un impact pozitiv asupra elevilor, care au manifestat empatie, interes pentru temă și dorința de implicare socială. Elevii au înțeles că pacea este un ideal colectiv, construit prin comportamente individuale responsabile. De asemenea, activitatea a contribuit la: creșterea coeziunii grupului îmbunătățirea comunicării elev-profesor; dezvoltarea competențelor civice și interculturale; promovarea unui climat școlar incluziv și orientat spre valori morale și sociale sănătoase. Personal, consider că activitatea „Pace pentru toți copiii lumii” s-a integrat armonios în tematica Săptămânii Educației Globale - „Speranța în acțiune” și a oferit elevilor oportunitatea de a reflecta asupra rolului lor în promovarea păcii. Prin mesajele și creațiile lor, elevii au demonstrat că speranța devine realitate atunci când este însoțită de acțiune, solidaritate și responsabilitate”, a precizat prof. Matei Elena.

Alin ZAHARIE

ȘTIRI

Salvatori din pasiune

În perioada 17-21 noiembrie 2025, Inspectoratul pentru Situații de Urgență (ISU) ”Horea” al județului Mureș a susținut Stagiile de pregătire pentru voluntari, cu participarea a 15 voluntari din cadrul programului de voluntariat ”Salvator din pasiune”. În aceste cinci zile, au învățat rolul aparatului de respirat și modul de utilizare la o situație de urgență, categoriile și modul de utilizare a stingătoarelor, amenajarea surselor de apă și alimentarea autospecialelor, modalitățile deschiderii ușilor și a ferestrelor, iar în ultima zi de stagii au învățat tehnici de utilizare a țevii de refulare a apei. Aceste stagii de pregătire, au un rol esențial în formarea competențelor practice, familiarizarea cu tehnicile de intervenție, cunoașterea măsurilor de protecție individuală, pregătirea fizică și mentală și nu în ultimul rând, lucrul în echipă. Îi felicităm pe cei 15 colegi voluntari pentru absolvirea acestor stagii și le dorim misiuni ușoare în cadrul echipajelor ce încadrează autospecialele de lucru cu apă și spumă”, a informat sâmbătă, 22 noiembrie, Biroul de presă al ISU ”Horea” al județului Mureș. (S.T.)

Mituire eșuată

Lucrători de poliție judiciară ai Direcției Generale Anticorupție - Serviciul Județean Anticorupție Mureș au fost sesizați telefonic recent, de către doi agenți de poliție din cadrul Poliției Stațiunii Sovata - Formațiunea de Ordine Publică, cu privire la faptul că în timp ce se aflau în exercitarea atribuțiilor de serviciu pe raza stațiunii menționate, au depistat un conducător auto care prezenta halenă alcoolică. În urma testării acestuia cu aparatul etilotest, a rezultat o alcoolemie de 0,3 mg/l alcool pur în aerul expirat. Pentru a nu se lua măsurile legale ce se impuneau, șoferul a oferit agenților de poliție suma de 200 de euro, sumă refuzată categoric de aceștia. Aspectele prezentate au fost înregistrate de body-cam-ul din dotarea polițiștilor. Astfel, lucrătorii de poliție judiciară ai Direcției Generale Anticorupție - Serviciul Județean Anticorupție Mureș, sub coordonarea procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Mureș, au procedat la constatarea infracțiunii flagrante. Cercetările continuă pentru clarificarea tuturor împrejurărilor și stabilirea măsurilor legale ce se impun”, a informat Biroul de presă al Serviciului Județean Anticorupție Mureș. (S.T.)

Accident în Vidrasău

În noaptea dinspre duminică spre luni, în jurul orei 24.00, pompierii militari din cadrul Punctului de Lucru Azomureș au fost solicitați să intervină la un accident rutier produs în localitatea Vidrasău. La fața locului au fost mobilizate două ambulanțe SMURD și o autospecială de stingere cu apă și spumă pentru asigurarea măsurilor de prevenire a incendiilor, precum și pentru acordarea de îngrijiri medicale. Potrivit Biroului de presă al ISU ”Horea” al județului Mureș, în urma accidentului rutier cu rezultat două victime, neîncarcerate, de cod galben. Acestea au fost preluate și transportate la UPU SMURD Târgu Mureș pentru îngrijiri medicale suplimentare. (D.C.)

ȘTIRI

Workshop la UMFST

Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie (UMFST) „George Emil Palade” din Târgu Mureș continuă seria activităților dedicate celor 80 de ani de existență, iar marți, 25 noiembrie, organizează un workshop dedicat sportului și cercetării din acest domeniu. Evenimentul, numit „Sport și cercetare în sport”, își propune promovarea dialogului științific între domeniile fiziologiei efortului, biomecanicii, psihologiei sportului și cercetării aplicate în sportul de performanță. Workshopul începe la ora 9.00, în Amfiteatrul II al Facultății de Farmacie. (D.C.)

Campanie eco

Primăria Municipiului Târgu Mureș anunță o nouă etapă a campaniei de strângere a deșeurilor voluminoase și a textilelor, astfel încât locuitorii să poată scăpa în mod organizat de lucrurile pe care nu le mai folosesc. Locuitorii pot aduce piese mari de mobilier precum mese, scaune, canapele, paturi, salte sau dulapuri. Sunt acceptate și alte obiecte voluminoase, precum biciclete, jucării mari, cuști pentru animale, oglinzi, covoare sau preșuri. La același punct de colectare pot fi depuse și textile: haine uzate, încălțăminte, genți, curele, dar și textile din gospodărie. Hainele trebuie puse într-o sacoșă sau o plasă, pentru a putea fi manipulate ușor. Textilele vor fi trimise la reciclare. În perioada 24–26 noiembrie, containerele sunt amplasate în cartierul Tudor, în următoarele locații: strada Regele Ferdinand, la intrare, aproape de podul de pe Pocloș, strada Rămurele, în parcare, pe sensul de urcare, strada Cutezanței, lângă Parcul Diamant, strada Rodniciei, lângă fosta centrală termică, strada Muncii, lângă fosta centrală termică, strada Viitorului, lângă punctele de colectare subterană, strada Armoniei, lângă terenurile de joacă, în parcare de lângă biserică și strada Prieteniei, lângă fosta centrală termică. (D.C.)

Proiecte PNRR

La Sighișoara continuă încă trei proiecte prin PNRR, pe lângă cele la care se lucrează deja, a anunțat, recent, Ioan-Iulian Sirbu, primarul municipiului Sighișoara. ”Va intra în reabilitare energetică Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” (Generală 6), clădirea Pediatriei și proiectul pentru modernizarea transportului public cu sisteme ITS - de exemplu, vom ști în timp real în cât timp ajunge autobuzul în stație. Tot prin aceste fonduri europene, în acest moment se modernizează școala din Bărağan și cea de pe strada Ana Ipătescu. Să știți că se muncește și ne adaptăm permanent vremurilor, pentru că există voință să ne dezvoltăm orașul”, a informat primarul municipiului Sighișoara. (S.T.)

”Drone Takeover”

Studenții Facultății de Inginerie și Tehnologie Informației, UMFST „George Emil Palade” Târgu Mureș, au participat joi, 20 noiembrie, la evenimentul Drone Takeover, organizat în parteneriat cu Strabag, companie recunoscută pentru utilizarea tehnologiilor moderne, inclusiv a dronelor în proiecte complexe de infrastructură. Evenimentul a oferit o perspectivă aplicată asupra integrării dronelor în domenii esențiale, acoperind ariile de construcții și inspecții tehnice, cartografiere și management de proiect, evidențiind rolul lor tot mai important în eficiență, siguranță și reducerea costurilor, pe fondul creșterii accelerate a pieței. Totodată, au fost abordate aspecte referitoare la etica și reglementările din domeniu. „Prin astfel de evenimente și inițiative, Facultatea de Inginerie și Tehnologie Informației promovează formarea tehnică actualizată și dialogul dintre mediul academic și industrie, oferind studenților oportunitatea de a înțelege direct modul în care tehnologiile emergente schimbă profesiile viitorului”, au transmis reprezentanții UMFST. (D.C.)

Semnificațiile Sărbătorii Adventului

Pregătirea sărbătorilor de iarnă pentru comunitățile romano-catolică, greco-catolică, calvină și luterană sunt marcate de Advent, sărbătoare prezentată în cele ce urmează de reprezentanții Muzeului Etnografic „Anton Badea” din Reghin.

Potrivit acestora, seria sărbătorilor de iarnă începe cu prima zi de Advent, astfel încât din noiembrie încep pregătirile pentru una din cele mai mari și iubite sărbători ale comunităților romano-catolică, greco-catolică, calvină și luterană. Cuvântul advent provine din termenul latin „adventus Domini”, care înseamnă „venirea Domnului”. În lumea creștină catolică și protestantă, adventul cuprinde perioada celor patru săptămâni - patru duminici - calculate dinaintea Crăciunului.

„Adventul este o perioadă de pregătire pentru sărbători și de așteptare care începe din a patra duminică dinaintea Crăciunului (25 decembrie) - duminica cea mai apropiată de Ziua Sfântului Andrei (30 noiembrie) și durează până la Crăciun. Atmosfera magică a sărbătorii a fost modelată nu numai de mitologia așteptării Crăciunului, ci și de dorul după căldură, după lumină, după viața regenerabilă. Până la solstițiul de iarnă, zilele devin din ce în ce mai scurte, iar întunericul din jurul nostru crește. Drept urmare se credea că aprinderea unei lumânări de pe cununa/ coronița de Advent, săptămână de săptămână va aduce lumina Crăciunului în acele gospodării/ case, unde este așteptat Hristos. Din punct de vedere religios, Adventul înseamnă pregătirea spirituală a omului pentru venirea lui Isus și apropierea acestuia față de Dumnezeu”, a precizat Roxana Man, managerul Muzeului Etnografic „Anton Badea”.

Tradiții și obiceiuri

Originea acestei sărbători își are rădăcinile în secolul al V-lea și s-a răspândit împreună cu sărbătoarea Crăciunului. „În anul 1611, Sinodul de la Trnava (Slovacia) a interzis organizarea de nunți și petreceri din prima duminică de Advent până la Bobotează. În secolul al XIX-lea se mai întâlnea obiceiul, mai ales în rân-

Fotografie din arhiva muzeului reghinean

dul persoanelor în vârstă prin participarea în această perioadă la liturgiile religioase din zori, cunoscute sub denumirea de rotate. Un alt obicei în această perioadă era organizat de fetele ajunse la vârsta măritșului care, conform credinței, mâncau bomboane sau miere pentru a-i îndulci pe potențialii pretendenți în momentul în care clopotele bisericilor chemau credincioșii la slujbă”, a explicat reprezentantul Muzeului Etnografic „Anton Badea”.

Coronița Adventului

Tradiția Coroniței provine probabil din credința străveche că cercul - cercul magic - ne protejează de rău. Se credea că, cu ajutorul acestuia se pot elimina spiritele rele din casă. „Cu trecerea timpului tradiția împletirii coroniței - din cetini de brad - s-a pierdut în timp, dar a fost reinviată - în 1838 - de un pastor protestant pe nume Johann Heinrich Wichern. Preotul a făcut o coroană de Advent de mărimea unei roți de car, pe care a așezat 24 de lumânări. Con-

form obiceiului în fiecare zi a săptămânii se aprindea o lumânare albă și una roșie în fiecare duminică. Ideea s-a răspândit rapid în rândul populației, iar în 1860 s-a hotărât reducerea dimensiunii coroanei la o coroniță de pin pe care să se așeze doar patru lumânări, ca simbol al celor patru duminici din perioada Adventului. Culoarea lumânărilor, cu o singură excepție, este violet: simbolizând pocăința și convertirea. În ordinea aprinderii, a treia lumânare este roz și simbolizează bucuria festivă, bucuria maternă a Mariei. Fiecare lumânare aprinsă simbolizează un concept: credință, speranță, iubire, bucurie”, a spus Roxana Man.

Calendarul Adventului

Conform simbolisticii religiei catolice, fiecare lumânare face referire la o persoană sau la o comunitate: Adam și Eva - primii oameni cărora Dumnezeu le-a promis mântuirea (credință); Poporul evreu - căruia i s-a promis că va veni Mesia (speranță); Ioan Botezătorul - care a vestit venirea lui Isus și a pregătit calea către inimile oamenilor (iubire); Fecioara Maria - care a născut pe Fiul lui Dumnezeu (lumânarea roz - bucurie).

„Calendarul Adventului, atât de popular în rândul copiilor, este un instrument de măsurare a timpului în această perioadă, avertizându-ne totodată de trecerea acestuia, care se încheie cu sărbătoarea Crăciunului. Ferestrele de pe calendare trebuie deschise zilnic una câte una. În spatele acestora fiind ascunsă câte o bomboană. Primul calendar de acest tip a fost realizat în 1908 la o editură din München. Ideea i-a aparținut mamei lui Gerhard Lang, viitorul producător. Sătulă de întrebările frecvente ale fiului său: „Cât mai trebuie să doarmă până la Crăciun?” a luat un carton și l-a împărțit în 24 de câmpuri. În câmpurile create a agățat câte o bomboană, din care fiul său putea să mănânce câte una în fiecare zi până la Crăciun. Pe baza acestei experiențe din copilărie, Lang a creat primul său calendar de acest fel, care a rămas, de atunci, în uz”, a mai menționat Roxana Man.

Alin ZAHARIE

Tarif majorat pentru gestionarea deșeurilor reziduale?

Consilierii județeni vor decide joi, 27 noiembrie, într-o ședință ordinară de lucru, cu privire la oportunitatea aprobării ajustarea tarifului de operare al operatorului serviciului delegat pentru activitatea de tratare mecano-biologică deșeuri reziduale de la 106,56 de lei/tonă, fără TVA, la 112,16 de lei/ tonă, fără TVA.

Potrivit informațiilor furnizate de către Csibi Attila-Zoltán, vicepreședinte al Consiliului Județean Mureș, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) Ecolect Mureș a încheiat cu Iridex Group SRL, Contractul nr. 2472/5 mai 2025 privind delegarea gestiunii activităților de tratare mecano-biologică a deșeurilor reziduale, inclusiv transportul deșeurilor stabilizate biologic și al deșeurilor reziduale care nu mai pot fi valorificate la DDN Sânpaul și al deșeurilor reziduale valorificabile energetic la instalațiile de valorificare energetică, prin exploatarea Stației de Tratare Mecanică și Biologică Sânpaul din județul Mureș.

”Potrivit prevederilor articolului 10 alineatul (1)-(2) din Contractul de delegare nr. 2472/5 mai 2025 tarifele se ajustează prin aplicarea coeficientului de indexare cu evoluția indicelui prețului de consum

Ședința va avea loc joi, 27 noiembrie

total (IPC total) publicat de Institutul Național de Statistică aferent perioadei mai - august 2025, și anume 105,3%. Prin adresa nr. 226/18 septembrie 2025, operatorul SC Iridex Group SRL a solicitat ADI Ecolect Mureș acordul cu privire la ajustarea tarifului din cadrul Contractului nr. 2472/5 mai 2025, cu indicele prețului de consum total calculat pentru perioada mai 2025 - august 2025, în cuantum de 105,3%, în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANRSC nr. 640/2020. Prin

aplicarea coeficientului de ajustare, tariful pentru activitatea de tratare mecano-biologică deșeuri reziduale se modifică de la 106,56 lei/tonă, fără TVA, la 112,16 lei/tonă, fără TVA, începând cu data de 1 ianuarie 2026. Având în vedere cele de mai sus, propunem spre aprobare proiectul de hotărâre anexat prezentei”, a explicat, în Expunerea de motive, Csibi Attila-Zoltán.

Sandu TUDOR

Răzvan Biro, reales președinte al AUR Mureș

Răzvan Biro, alături de echipa sa

Organizația județeană a Alianței Unirea Românilor (AUR) Mureș a organizat duminică, 23 noiembrie, în incinta Centrului Cultural "Mihai Eminescu" din Târgu Mureș, conferința județeană pentru alegerea noii conduceri a structurii teritoriale. În urma votului exprimat, deputatul Răzvan Biro a fost reales, cu 307 voturi pentru și 10 împotriva, președinte al organizației, în baza unei moțiuni politice care propune o schimbare profundă de paradigmă politică și administrativă în județul Mureș.

Moțiune pentru județul Mureș

În motiunea sa, deputatul Răzvan Biro a arătat că județul Mureș "are nevoie urgentă de o schimbare profundă de paradigmă politică și administrativă", după ani de blocaje instituționale, interese partinice și polarizare între comunități, care au împiedicat cooperarea reală și progresul. AUR Mureș își propune să devină "o forță politică activă, prezentă în fiecare localitate, capabilă să asculte fiecare cetățean și să ofere soluții reale", a mai arătat deputatul Răzvan Biro.

Moțiunea liderului AUR Mureș prevede, între altele: creșterea numărului de membri activi și simpatizanți și transformarea AUR în principalul partid care pune pe

primul loc interesul public în județ; acoperirea tuturor UAT-urilor cu populație mixtă sau preponderent românească, astfel încât AUR să ofere o voce comunităților astăzi nereprezentate real în administrația locală; implicarea activă a cetățenilor din comunitățile preponderent maghiare, cu accent pe zona Miercurea Nirajului - Sovata, prin echipe locale și liste de candidați care reprezintă interesele tuturor locuitorilor, dincolo de etnie; dezvoltarea și profesionalizarea structurilor existente, organizarea pe categorii - tineret, femei, seniori - și transformarea organizațiilor locale în „motoare” ale filialei; formarea de „bresle” tematice (educație, sănătate, economie, infrastructură, administrație publică, mediu) care să genereze analize și proiecte reale pentru județ;

“Vă mulțumesc din suflet pentru votul dumneavoastră, atât celor care ați votat pentru, cât și celor care ați votat împotriva. Este totalmente normal într-o democrație să ne exprimăm votul ca atare, iar inclusiv acele 10 voturi împotriva îmi indică faptul că sunt lucruri pe care trebuie să le îmbunătățesc în coordonarea acestei filiale. Și le mulțumesc colegilor care mi-au transmis acest mesaj. Dar, în același timp, cele 307 voturi mă responsabilizează și mai mult și mă onorează să fiu președintele filialei județene AUR Mureș. Avem o luptă grea de dus, avem bătălii dure în

teritoriu, dar avea cea mai puternică echipă din județul Mureș. Să facem dreptate pentru Mureș, dreptate pentru România. Doamne ajută!", a afirmat Răzvan Biro.

Mesajul lui George Simion

La eveniment a participat și George Simion, președintele AUR, care a felicitat organizația AUR Mureș pentru munca depusă în ultimii ani și pentru rezultatele obținute la alegeri.

„Bine v-am găsit, patrioți români! Felicitări pentru toată munca depusă în acești ani, sunteți o organizație exemplară. Vă mulțumesc pentru cum v-ați luptat ca niște lei și pe 4 mai și pe 18 mai”, a transmis George Simion.

Totodată, președintele AUR a vorbit despre manipulări și despre efectele guvernărilor care au adus sărăcie și scumpiri pentru oamenii din județ: „Din păcate, foarte mulți locuitori ai județului Mureș au fost păcăliți să se teamă de noi, să le fie frică de noi, să creadă cumva că îi mâncăm. Nu îi mâncăm, dar uite că îi distrug alții care guvernează acum. (...) Uite că toate minciunile care s-au spus în campanii la adresa noastră (...) acum se transformă în realitate și creează viața grea tuturor locuitorilor din România, implicit locuitorilor din județul Mureș.”

Sandu TUDOR

Săgeți către PSD

România are nevoie de responsabilitate, nu de dublu limbaj și jocuri politice”, a scris luni, 24 noiembrie, pe pagina sa de Facebook, Ciprian Dobre, deputat PNL de Mureș. ”În ultimele luni vedem tot mai clar cum PSD încearcă să fie și la putere, și în opoziție în același timp. Când e vorba de promisiuni și cheltuieli, își asumă meritele. Când e nevoie de decizii grele, necesare pentru a ține în frâu deficitul și datoria publică ajunsă la aproape 59% din PIB, PSD ridică din umeri și amenință cu ieșirea de la guvernare. Nu poți cere stabilitate și în același timp să șantajezi politic propriul guvern. PNL își asumă reformele care să țină România departe de o criză în doi ani. PSD își asumă talk-show-urile și postura de victimă. Iar declarațiile doamnei Vasilescu sunt cea mai bună dovadă a incoerenței lor: „Nu vrem nici reduceri de personal, nici reduceri de salarii.” Păi ce vor, de fapt? Reforma din administrație, eliminarea risipei și profesionalizarea aparatului bugetar au fost asumate de întreaga coaliție, inclusiv de PSD. PNL a avut o linie clară: eficiență, nu tăieri haotice. PSD, însă, schimbă poziția de la o zi la alta, după cum bate vântul politic. România are nevoie de predictibilitate, de seriozitate și de asumare. Nu de un partener de guvernare care vrea să fie și responsabil, și nevinovat în același timp”, a mai transmis deputatul liberal Ciprian Dobre, în aceeași postare. (S.T.)

Sandu TUDOR

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul European de Dezvoltare Regională

GUVERNUL ROMÂNIEI

Regio
PROIECTAREA, OPERAREA, MONITORIZAREA
Călătoria continuă!

Instrumente Structurale
2014-2020

Comunicat de presă

Data: 25.11.2025

Finalizare proiect: „Reabilitare, extindere și dotare infrastructură educațională pentru învățământul general obligatoriu în comuna Zagăr”

Primăria Comunei Zagăr anunță finalizarea proiectului „Reabilitare, extindere și dotare infrastructură educațională pentru învățământul general obligatoriu în comuna Zagăr”, cod SMIS 124577, contract de finanțare nr. 6863/16.04.2021.

Proiectul a fost finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), prin Programul Operațional Regional 2014 – 2020, care a fost implementat la nivel național de către Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene în calitate de Autoritate de Management, iar la nivelul regiunii Centru de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru în calitate de Organism Intermediar.

Proiectul s-a derulat în perioada 10.08.2017 - 31.12.2025 și a avut o valoare totală de 5.467.951,44 lei, din care asistența financiară nerambursabilă se ridică la 4.499.492,60 lei

Obiectivul general al proiectului: îmbunătățirea calității și a dotării infrastructurii educaționale școlii gimnaziale din comuna Zagăr (structura pentru clasele 0-IV, cat și structura pentru clasele V-VIII) conducând astfel la creșterea calității procesului educațional și a accesului la educație obligatorie la nivelul comunei.

Rezultate proiect:

- reabilitarea, extinderea cu spații suplimentare de învățământ și corect dimensionate structura ciclu primar (clasa pregătitoare – clasa IV), si cel gimnazial asigurându-se astfel oferte educaționale adecvate, accesibile și de calitate pentru elevi;
- dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente IT necesare desfășurării activității didactice;

Primăria Comunei Zagăr

Adresă: Comuna Zagăr, Str. Principală, nr. 266, județul Mureș
Telefon / fax: 0265712412 / 0265712412, e-mail: zagar@cjmures.ro
Persoana de contact: Claudiu PATRUSEL, Primar

www.regio-adrcentru.ro

www.inforegio.ro | facebook.com/inforegio.ro

Investim în viitorul tău! Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Regional 2014-2020
Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

The poster is designed with a patriotic theme, featuring traditional Romanian motifs like the floral patterns at the top corners and the national flag. The central text is bold and clear, providing essential information about the date and time of the events. The inclusion of performer photos and logos adds credibility and context to the announcement.

ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

1 DECEMBRIE
Piața Victoriei

Ora 18:00

Ansamblul „Maria Lătărețu”
SAVA NEGREAN BRUDAȘCU
Marian Suciu–Nicoleta Lătărețu
Carmen Doboș–Maria Loga
Răzvan Năstăsescu–
Traian Stoiță
AURA ȘOVA
VIȚA DE VIE

Ora 22:00
Foc de artificii

A circular portrait of a woman, identified as Aura Șova, wearing a traditional Romanian folk costume with a white blouse and a dark vest.

A group photograph of five men standing together, representing the band Vița de Vie. They are dressed in casual clothing, including t-shirts and jeans.

The logo of the Municipality of Târgu Mureș, featuring a shield with various symbols.

Municipalitatea Municipiului
Târgu Mureș
Marosvásárhely
Targumuresi Község

The logo of the Council of Mureș County, featuring a shield with various symbols.

CONSILIUL
JUDEȚEAN
MUREȘ

The logo of the County Center for Traditional Culture and Artistic Education of Mureș, featuring a shield with various symbols.

CENTRUL JUDEȚEAN
PENTRU CULTURĂ TRADIȚIONALĂ
ȘI EDUCATIE ARTISTICĂ MUREȘ

ȘTIRI

"Maraton caritabil"

Direcția de Asistență Socială (DAS) Târgu Mureș mulțumește "din inimă" Serviciului de Ajutor Maltez Târgu Mureș pentru includerea în recentul maraton caritabil de 24 de ore a beneficiarilor Adăpostului de Noapte, ai Căminului pentru Persoane Vârstnice precum și a persoanelor care se află în îngrijire la domiciliu prin intermediul instituției. "A fost o experiență care ne-a reamintit cât de puternică poate fi comunitatea atunci când oamenii aleg să se unească pentru a dărui speranță. Am scris împreună povestea binelui: o poveste în care fiecare zâmbet devine lumină, fiecare gest - o punte, iar fiecare inimă - o torță care alungă singurătatea. Suntem recunoscători pentru această călătorie comună, pentru mâinile întinse, pentru inimile deschise și pentru curajul de a crede că, uniți, putem aduce mai multă speranță în lume. Mulțumim tuturor celor care au transformat cele 24 de ore într-o zi de neuitat", a transmis conducerea DAS Târgu Mureș. (S.T.)

ANUNȚ

„SC GREENEST WORLD SRL”, reprezentat prin Kirila József titular al proiectului **Amenajare Camping** anunță publicul interesat asupra depunerii solicitării de emitere a acordului de mediu pentru proiectul **„Amenajare Camping”** propus a fi amplasat în localitatea Sovata, str. Stâna de Vale, nr. 50/J, CF nr. 53797 jud. Mureș. Informațiile privind proiectul propus pot fi consultate la sediul ANMAP - DJM Mureș, din Târgu Mureș, strada Podeni nr. 10 în zilele de: luni, între orele 9:00-15:00 și marți - vineri între orele 9:00-12:00 și la sediul SC GREENEST WORLD SRL, din localitatea Sovata, strada Coasta Reștadului, nr. 6 în zilele de luni -vineri, între orele 10:00 – 14:00. Observațiile publicul ui se primesc zilnic la sediul ANMAP, Târgu Mureș, strada Podeni, nr. 10, zilnic de: luni între orele 9 :00-15:00 și marți - vineri între orele 9:00-12:00.

ANUNȚ

Comuna Ațintiș, titular al proiectului:” Împădurire Ațintiș prin schema de ajutor de stat Sprijin pentru investiții în noi suprafețe ocupate de păduri din PNRR”, anunță publicul interesat asupra luării deciziei etapei de încadrare de către Agenția Națională de Mediu și Arii Protejate – DJM Mureș, fără studiu de evaluare a impactului asupra mediului, în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, pentru proiectul:” Împădurire Ațintiș, prin schema de ajutor de stat Sprijin pentru investiții în noi suprafețe ocupate de păduri din PNRR”, propus a fi amplasat în comuna Ațintiș, satul Ațintiș, extravilan, teren identificat prin Extras C.F. nr. 51122/Ațintiș, județul Mureș. Proiectul deciziei de încadrare și motivele care o fundamentează pot fi consultate la sediul ANMAP – DJM Mureș din Târgu-Mureș, str. Podeni, nr. 10, în zilele de: luni între orele 9-15, marți-vineri între orele 9-12, precum și la următoarea adresa de internet <http://djmmms.anmap.gov.ro>. Publicul interesat poate înainta comentarii/ observații la proiectul deciziei de încadrare în termen de 10 zile de la data publicării anunțului pe pagina de internet a autorității competente pentru proiecția mediului.

Primar
Jakab Janos Istvan

ANGAJARE

Magazinul FISTIC angajează lucrător comercial cu experiență în domeniu.
Cerințe: abilități excelente de comunicare și relaționare cu clienții, simț practic, estetic și de organizare, seriozitate, punctualitate, responsabilitate, asistarea clienților în alegerea produselor, aranjarea și întreținerea rafturilor, operarea casei de marcat, menținerea unui mediu de lucru curat și ordonat.
Se oferă: mediu de lucru plăcut și stabil, salariu fix
Pentru detalii vă așteptăm cu CV-ul în magazin, str. Cutezanței nr. 25 (zona Diamant)

Efectul postului asupra sistemului digestiv și al microbiotei intestinale

Majoritatea oamenilor percep postul la nivel psihologic ca pe o formă de abținere, de privare de la anumite alimente pe care le consumă în mod normal și care le aduce plăcere, însă pentru corp, postul nu reprezintă o lipsă, ci mai degrabă o pauză de la anumite alimente, care dă corpului șansa de refacere și regenerare, și oportunitatea populațiilor microbiene din intestin să se diversifice. Această pauză binevenită de la produsele de origine animală, oferă corpului un interval de timp în care mecanismele și rezervele enzimatice nu mai sunt suprasolicitate. Acest lucru este însă valabil atunci când alimentația în post este constituită predominant din legume și fructe proaspete, nuci, semințe și leguminoase, care prin combinație, oferă corpului toți nutrienții de care are nevoie pentru a funcționa optim.

Atunci când se consumă multe produse de origine animală, mai ales nemarinate în prealabil și preparate corespunzător, corpul consumă multe resurse pentru a le procesa și înlătura produșii toxici rezultați în urma descompunerii acestora. Astfel perioada postului este un moment de repaus oferit corpului pentru a eficientiza, repara, curăța și reechilibra organismul. În memoria celulară sunt adânc impregnate aceste momente de post pe care strămoșii noștri le foloseau, de aceea este atât de important să îi oferim organismului această pauză binemeritată, în care este activată inteligența ancestrală și au loc procese de scădere a inflamației, activarea mecanismelor de regenerare celulară, care în mod normal sunt încetinite de digestia continuă și de multe ori îngreunată. Pentru microbiota intestinală multitudinea fibrelor din perioada postului, oferă posibilitatea de a se restabili diversitatea și echilibru, bacteriile benefice având posibilitatea de a recâștiga teren în fața celor patogene, iar mucoasa intestinală se poate reface. Privit și din altă perspectivă, postul

devine un act de eliberare, în care atât corpul cât și mintea elimină ceea ce nu mai le este de folos și lasă loc noului. Practicarea postului așa cum este rânduit este o formă de respect față de corp, căruia îi creăm în această perioadă condițiile potrivite pentru a se regenera.

Ce se întâmplă în corp în timpul postului?

Atunci când alegem conștient să oferim corpului o pauză de la alimentele care consumă multă resursă energetică pentru a fi digerate, are loc o perioadă de reparare și reorganizare în sistemul digestiv. Acest lucru înseamnă în primul rând o producție mai scăzută de enzime și sucuri digestive, ce permit stomacului și mai ales intestinelor să se refacă. Practic are loc o ușurare a funcției digestive, prin simpla digestie mai rapidă și mai eficientă a alimentelor de natură vegetală. În această perioadă corpul are timp să repare posibilele inflamații produse de o alimentație excesivă și procesată. În timpul postului, organul cheie în cadrul detoxifierii, ficatul, primește o pauză binemeritată, nemaifiind atât de solicitat și își poate folosi energia pentru a curăța anumite reziduuri acumulate în timp. Dar pentru a avea loc aceste faze de detoxifiere ale ficatului, este nevoie ca acesta să primească suficienți aminoacizi și vitamine, pe care le putem procura în post din combinația cerealelor integrale, a pseudocerealelor cu leguminoase cu nuci semințe și cu vegetale, pentru a obține o sursă de proteină completă, vitamine și minerale cu un grad mare de disponibilitate. Pentru a fi cu adevărat o pauză eficientă pentru sistemul digestiv, este indicat să se evite alimentele procesate, chiar de origine vegetale, cu aditivi, zahăr și gluten, de tipul pateurilor de post, pastelor vegetale, prăjiturilor de post și a produselor de panificație. Toate acestea irită la fel de mult mucoasa intestinală. Folosind o alimentație bazată pe vegetale, gătite ușor la abur, fierte sau la cuptor, mucoasa intestinală se regenerează mai rapid, iar inflamația locală se reduce. Post fi folosite și pauzele alimentare mai lungi, de exemplu ultima masă să fie la ora prânzului sau chiar 24 de ore de post cu apă sau chiar post negru. În lipsa hranei corpul putând să intre într-un proces mai intens de curățare, numit autofagie intestinală. Acest mecanism natural vizează

înlăturarea celulelor deteriorare și înlocuirea acestora cu unele noi. Tot acest proces are ca scop întărirea barierei intestinale prin scăderea inflamației, oferind un mediu mai stabil și mai sănătos pentru microbiota intestinală. În timpul postului dacă nu mai sunt aduse în corp zaharuri și alimente procesate, are loc o scădere a bacteriilor oportuniste care se hrănesc cu tipul acesta de alimente.

Momentul esențial al revenirii după post

Deși perioada postului oferă timp și spațiu corpului pentru reorganizare și regenerare, adevărata transformare are loc în momentul cheie al revenirii din post. Cele mai multe greșeli se produc la ieșirea din post, atunci când omul revine la obiceiurile sale alimentare, moment în care pot avea loc adevărate colapsuri ale sistemului digestiv. Ieșirea din post este o perioadă delicată pentru sistemul digestiv și este nevoie să o tratăm cu blândețe și răbdare. Chiar dacă poftele sunt mari, este important să nu se suprasolicite din primele zile sistemul digestiv cu combinații alimentare grele, ci să fie o reintroducere treptată, cu alimente de origine vegetală la care se adaugă treptat cele de origine animală. Primele alimente de origine animală pot fi lactatele fermentate, urmate în zilele următoare de ou, pește, carne albă și abia după câteva zile de reintroducere, carne roșie sau grasă. După post bacteriile intestinale benefice sunt pregătite să își recapete diversitatea și să se multiplice, de aceea este atât de important ce hrană le oferim. Ele au în continuare nevoie de fibre, prebiotice naturale, legume fermentate și alimente integrale. Fiecare alegere alimentară făcută este definitorie pentru echilibrul ecosistemului microbian. Momentul revenirii din post ne învață lecția măsurii și a răbdării, în care hrana este folosită pe post de instrument de vindecare, cu o deosebită atenție asupra ritmurilor naturale ale corpului. Hrănirea din timpul postului și mai ales revenirea este indicat să fie privite ca începutul unei relații mai conștiente cu hrana, ca un moment în care ascultăm și respectăm ritmul propriu corp, în care îi oferim prilejul să se autoregleze.

Mihaela ȚĂPESCU,
Nutriționist dietetician autorizat

La Târgu Mureș,

Buget majorat pentru școli

Consiliul Local Târgu Mureș a aprobat vineri, 21 noiembrie, în unanimitate, actualizarea bugetului pentru un proiect care are ca obiectiv dotarea școlilor din municipiu cu mobilier nou, materiale didactice moderne și echipamente digitale.

Potrivit informațiilor furnizate de către Serviciul Relații Interne și Internaționale din cadrul Primăriei Municipiului Târgu Mureș, proiectul este finanțat prin PNRR - Componenta Educație, actualizarea buge-

tului a fost necesară ”după finalizarea achizițiilor, semnarea contractelor și majorarea TVA-ului de la 19% la 21%”, iar diferența de aproximativ 155.000 de lei ”va fi acoperită din economii și din bugetul local, fără a afecta derularea proiectului.”

”Ce aduce acest proiect în școlile din Târgu Mureș? Este una dintre cele mai mari investiții în educația locală, care va ajunge în 32 de școli, prin dotări precum: laboratoare informatice complet echipate, mobilier nou și materiale didactice pentru peste 600

de săli de clasă, aparatură pentru 19 laboratoare de științe, dotări pentru cabinete școlare și cabinete de consiliere, echipamente pentru 23 de săli de sport. Bugetul proiectului după actualizare: valoare totală: 48,5 milioane lei, cu TVA, valoare eligibilă: 48 milioane lei, TVA suplimentar neeligibil: 155.000 lei. Prin acest vot, Târgu Mureș își reafirmă angajamentul de a moderniza școlile orașului și de a crea condiții mai bune pentru elevi și profesori. Implementarea proiectului continuă, iar beneficiile vor ajunge în toate unitățile de învățământ incluse în program”, a informat aceeași sursă.

Sandu TUDOR

Biserica din Băgaciu, târnosită

Vineri, 21 noiembrie, în ziua prăznuirii Întrării în biserică a Maicii Domnului, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, a fost prezent în mijlocul credincioșilor dreptslăvitori din parohia Băgaciu, protopopiatul Târnăveni, prilej cu care a oficiat slujba de târnosire a bisericii parohiale cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”.

„Prezența Maicii Domnului în viața Bisericii se datorează legăturii strânse dintre ea și «Capul Bisericii», Fiul lui Dumnezeu, Care a fost zămislit și născut din ea. Preacurata L-a purtat în brațe ca Prunc și a rămas unită cu El printr-o iubire culminantă, proprie unei mame. Părintele Mărturisitor Dumitru Stăniloae zice: «Zămislind în sânul său feciorelnic pe Fiul lui Dumnezeu, Preasfânta Fecioară intră într-o relație de o deosebită intimitate cu Mântuitorul Hristos. Față de Iisus, ea deține poziția de Mamă și se raportează la El întotdeauna ca Mamă». Eu îndrăznesc să adaug următoarele: Stăpâna cerească este și Maica noastră cea bună și milostivă”, au fost cuvintele de învățătură adresate celor prezenți de către Înaltpreasfințitul Părinte Irineu

La finalul Sfintei Liturghii, în semn de recunoștință pentru activitatea pastoral-misionară și administrativ-gospodărească depusă în ogorul Bisericii strămoșești, părintele Mihnea Mocanu, preot al paro-

ÎPS Irineu, în mijlocul credincioșilor

hieii Băgaciu începând cu data de 1 noiembrie 2023, a fost hirotesit întru sachelar. De asemenea, binefăcătorii, ostenitorii și truditorii care au contribuit la înfrumusețarea și împodobirea bisericii parohiale din localitatea Băgaciu, județul Mureș, au primit Diplome de aleasă cinstire.

Scurt istoric

Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” din parohia Băgaciu a fost construită în preajma anului 1925. În decur-

sul timpului, locașul de rugăciune a suferit numeroase operațiuni de restaurare și reabilitare. În perioada 2024-2025, în timpul slujirii părintelui Mihnea Mocanu, edificiul eclezial a fost împodobit cu haina picturii, lucrarea fiind executată în tehnica al secco de către pictorul Claudiu Moldovan. Locașul de închinare a fost împodobit cu toate cele necesare cultului divin, fiind pregătit pentru târnosire.

Alin ZAHARIE

Obiceiuri și tradiții de sezon

Muzeul Etnografic „Anton Badea” din Reghin se pregătește intens pentru sărbătorile de iarnă cu noi și inedite activități. Printre acestea se numără și un atelier de confecționat țurca care va avea loc în zilele de 15 și 16 decembrie. Până atunci, reprezentanții muzeului din Reghin ne oferă o mica incursiune în rădăcinile acestui obicei specific sărbătorilor de iarnă.

„Pregătirea pentru umblatul cu turca începe după 15 noiembrie, în Postul Crăciunului, când încep șezătorile. La Sfântul Nicolae se întâlnesc prima dată feciorii din sat pentru a aduna și forma ceata de colindători, aleg vătafii și gazda unde se vor întâlni pentru repetiții până la Crăciun. Turca în Transilvania are asemănări cu jocul cu măști din alte zone ale țării, bourița, brezaia, sau cerbul, care au aproape aceleași elemente rituale, scenariu de desfășurare și semnificație. Ion Ghinoiu descrie turca ca fiind „o zeiță bovină de origine neolitică”, care se naște în preajma solstițiului de iarnă, petrece cu ceata de colindători, moare lovită și apoi renaște. Obiceiul s-a păstrat în câteva sate mureșene, îl mai întâlnim pe Valea Mureșului, la Văta-va, Dumbrava, Idicel și Săcal. Jocurile cu măști sunt printre cele mai vechi obiceiuri legate de miturile agrare, care poartă semnificații simbolice, cu referire la fertilizarea pământului, la regenerarea vegetației și la

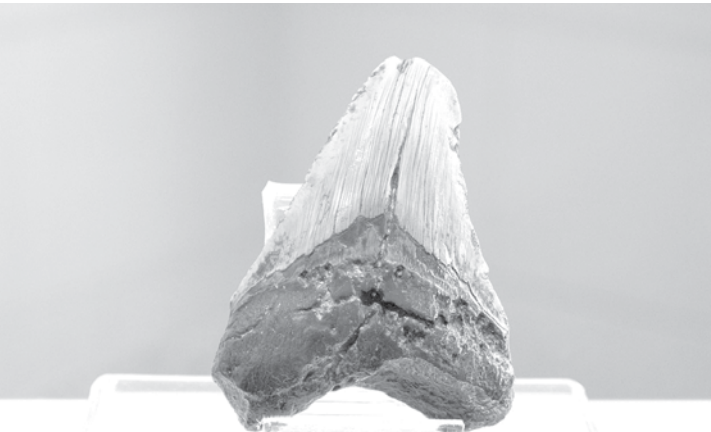

Fotografie din arhiva muzeului reghinean

moartea și renașterea timpului și a divinității”, ne spune Roxana Man, managerul Muzeului Etnografic „Anton Badea” din Reghin. Potrivit reprezentantului Muzeului Etnografic „Anton Badea”, țurca este confecționată dintr-un lipideu țesut manual, fixat pe o botă, în așa fel încât să acopere corpul celui ce o va juca. Pe lipideu sunt cusuți cânaci colorați, zurgălăi, o piele de iepure sau căprioară și „prășnele” - rozete făcute din bureți uscați pe care erau încrustate motive străvechi: soarele, luna, bradul etc.

Alin ZAHARIE

Dinte de megalodon, la Muzeul Județean

Dintele poate fi admirat în vitrina de paleontologie a Muzeului Județean Mureș

Un fragment impresionant din istoria mărilor poate fi văzut în prezent în vitrina de paleontologie a Muzeului Județean Mureș. Un dinte de Otodus (Megaselachus) megalodon, rechinul uriaș dispărut acum milioane de ani. Megalodonul, al cărui nume înseamnă „dinte mare” în greaca veche, a fost unul dintre cei mai mari prădători care au existat vreodată. În timp ce exemplarele obișnuite ajungeau la aproximativ 10 metri, cele mai mari puteau atinge chiar 15-18 metri în lungime. Practic, era un colos de aproape trei ori mai mare decât Marele Rechin Alb din zilele noastre și rivaliza ca dimensiune cu unele specii de balene. Fosile ale acestui rechin au fost găsite în multe zone ale lumii, mai exact în Europa, Africa, cele două Americi și Australia, în roci vechi de 23 până la 2,6 milioane de ani. Alimentația lui era diversă, de la mici bale-

ne și delfini, până la foci, lei de mare, sirenieni și chiar țestoase gigantice. În România, astfel de descoperiri sunt extrem de rare. Urmele de megalodon identificate până acum provin din depozite datate în Miocenul mediu, adică dintr-o perioadă cuprinsă între 15,9 și 12,8 milioane de ani. Ele au fost găsite în câteva puncte din Ardeal: Valea Lupului (Cetea, Alba), zona Aiudului, Borzești (Cluj) și Lăpugiu de Sus (Hunedoara). Acesta are o vechime de aproximativ 20 de milioane de ani (Miocen Inferior), provine din zona orașului Cluj-Napoca și a intrat în patrimoniul muzeului în anul 1958. Este cel mai mare dinte al speciei descoperit în România și cel mai vechi ca vârstă geologică. Dimensiunea exemplarului de la care provine dintele a fost de circa 11-12 metri.

Diana CĂRBUREAN

ȘTIRI

Jubilate Deo, 20 de ani

Grupul coral catolic Jubilate Deo din Sângeorgiu de Mureș a sărbătorit, recent, 20 de ani de existență. "Sărbătoarea a început cu o sfântă liturghie de mulțumire în biserica locală, celebrată de părintele Baricz Lajos, la care și eu, ca fost membru al grupului, am avut ocazia să-mi exprim recunoștința și bucuria pentru existența „Jubi” și pentru activitatea sa de vestire a Evangheliei prin cântece. La slujbă au participat și simpatizanții și susținătorii grupului. Cele două decenii trecute au fost rememorate prin fotografii și înregistrări video mai vechi, apoi prin amintiri împărtășite de foștii și actualii membri. De asemenea, au fost aduse mulțumiri tuturor celor care au sprijinit grupul de-a lungul timpului. Atmosfera sărbătorii a fost îmbogățită de ansamblul de dansuri populare „Táltos” din localitate! Membrii grupului le doresc ca și în deceniile următoare să cante și să slujească cu aceeași dăruire, să-L laude pe Domnul, și să aducă bucurie multor oameni din comuna noastră, din regiune și chiar dincolo de hotare! Jubilate Deo - Bucurați-vă în Domnul!", a scris, pe pagina sa de Facebook, ing. Sófalvi Szabolcs, primarul comunei Sângeorgiu de Mureș. (S.T.)

"Talent Show"

Casa de Cultură a Studenților Târgu Mureș, cu sprijinul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, organizează joi, 4 decembrie, de la ora 18.00, la Centrul Cultural "Mihai Eminescu" Târgu Mureș, un eveniment special dedicat tinerilor și studenților talentați, intitulat "Talent Show". "Talent Show" reunește pe aceeași scenă tineri din diverse domenii artistice - muzică, dans, teatru, entertainment - oferindu-le oportunitatea de a se exprima liber de a-și demonstra talentul în fața publicului, a unui juriu format din personalități culturale locale. Evenimentul urmărește încurajarea participării culturale, crearea unui spațiu de afirmare pentru studenți tineri, consolidarea legăturii dintre mediul universitar și comunitatea locală", au informat organizatorii evenimentului. (S.T.)

Teatru... portocaliu

Agentția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES) se alătură și în acest an campaniei internaționale „16 zile de activism împotriva violenței asupra femeilor”, o inițiativă globală care atrage atenția asupra unei probleme încă foarte prezente și anume violența domestică și agresiunile asupra femeilor și fetelor. Campania începe anual pe 25 noiembrie, dată stabilită de ONU în anul 2000 ca Ziua Internațională de Luptă împotriva Violenței asupra Femeilor, și se încheie pe 10 decembrie, când este marcată Ziua Internațională a Drepturilor Omului. În acest interval, instituțiile publice, organizațiile internaționale și ONG-urile derulează acțiuni menite să încurajeze prevenția, sprijinul pentru victime și conștientizarea fenomenului. Pentru a marca debutul campaniei, marți, 25 noiembrie, între orele 17.30 și 18.30, clădirea Teatrului Național din Târgu Mureș va fi iluminată în portocaliu, aceasta fiind culoarea simbol folosită la nivelul Națiunilor Unite în lupta împotriva violenței asupra femeilor. (D.C.)

